ANUL VII. — No. 1896.

O SINGURĂ EDIȚIE

LUNI, 20 IUNIE, 1894.

NUMERUL 15 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREÏ LUNÏ
SI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN *Bucureștï* LA CASA ADMINISTRAȚIEÏ
DIN *Județe* ȘI *Streinătate* PRIN MANDATE POȘTALE
UN AN ÎN ȚARĂ 30 LEÏ; ÎN STREINĂTATE 50 LEÏ
ȘASE LUNÏ .. 15 » » 25 »
TREÏ LUNÏ .. 8 » » 13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

NUMERUL 15 BANI

ANUNCIURILE
DIN *Bucureștï* ȘI *județe* SE PRIMESC *numaï la Administrație*
DIN *Streinătate*, DIRECT LA ADMINISTRAȚIE ȘI *la toate oficiele de publicitate*
ANUNCIURÏ LA PAG. IV . . . . 0,30 b. linia
» » III . . . . 2,— leï »
» » II . . . . 3,— » »
INSERȚIELE ȘI RECLAMELE 3 LEÏ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEȘTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA
kioșcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 50 BANI

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

MOLII, ȘOARECI ȘI COPII

Cum se cunoaște că copiiï nu sînt nicï alegătorï, nicï bătăușï, nicï curtezanï, nicï lacheï.

Pentru aceste din urmă rase de oamenï statul nu știe ce să maï facă și cum să-ï maï mulțumească: lefurï, diurne, decorațiï, toate recompensele carï trag greŭ la cîntar saŭ strălucesc, toate le sînt hărăzite.

Aŭ și copiiï o zi pe an, cînd statul și comunele se gîndesc la eï: ziua de 29 Iunie, ziua premiilor.

Cîte speranțe amăgite, cîte inimï micuțe, carï aŭ svîcnit de emoție în așteptarea recompenseï anuale, n'aŭ fost amărîte, decepționate.

In fața a două cărțï prăfuite și neroade, am văzut frunțï netede de copiï increțindu-se, ochiï scînteind de lacrimï saŭ de mînie.

Și aŭ dreptate copiiï cumințï și silitorï să fie decepționațï și supărațï de stupidele recompense ce li se daŭ.

Care din noï n'a trîntit cu furie, plîngînd de cĭudă, *Istorioarele pentru copiï* ale eternuluï *M. Rîurénu*, geometriile luï *Ciocanelli*, manualele învechite de cărțï de citire și de Istorie?

In lumea noastră de ambițiï deșarte, de patimï, de lupte și de urï, uităm că în urma noastră se rădică o lume nouă, lumea copiilor carï aŭ să fie viitoriï stăpînï aï lumeï. Uităm că le datorim un moment de atenție, de îngrijire, de mîngîere.

Din nenorocire și aicï ca și în toate cele ce se fac în țara asta, în loc să avem în vedere natura copiluluï, interesele luï materiale și morale, și să-ï dăm recompense potrivite cu vrîsta luï, premiile școlare sînt un mijloc de gheșeft și de căpătuială.

Toțï avortoniï, toțï incapabiliï, toțï pensionariï mințiï și aï condeiuluï, își scurg marfa lor greoaie saŭ stupidă, cu prilejul premiilor.

Cărțile pe carï nu le cumpără nicï băcaniï pentru trebuințele prăvăliilor lor, cărțile carï îngreuiază rafturile librăriilor saŭ încurcă podurile, sînt scoase la iveală pentru ziua premiilor, scuturate de praf și de moliï, legate cu un crîmpeiŭ de sfoară și date copiilor ca «recompensă pentru silință la studiï și bună conduită».

Credem că ar fi timpul ca un asemenea scandal, — căcï e un adevărat scandal, — să înceteze. Credem că hrana intelectuală a copiilor trebue să se deosibească de hrana materială a moliilor și a șoarecilor.

Cărțile de premiï, dacă ar fi făcute de oamenï competințï, ar trebui să distreze pe copiï în vacanție, să le dee, sub o formă plăcută și limpede, cunoștințe nouï, saŭ cel puțin să le fie de folos pentru anul de studiï ce urmează.

E drept că și cărțile carï se daŭ astă-zï ca premiï, învață ceva pe copiï, îï învață cum să facă cocoșeï de hîrtie, industrie plăcută, dar o industrie foarte de lux, de nicï un folos practic.

Și dacă insipidele istorioare, teoriile fosile, absurditățile științifice saŭ literatura scîlciată din aceste cărțï s'ar transforma în mîna copiilor numaï în cocoșeï de hîrtie, încă n'ar fi nimic.

Sînt din nenorocire copiï neastîmpărațï, curioșï, carï deschid cărțile acestea și le citesc. Vă puteți închipui la ce tortură îngrozitoare e supus fragedul lor creer, ce ideï sucite, adesea primejdioase, încep să capete viitoriï noștri cetățenï.

Atît pentru a transforma premiile școlare în recompense carï să fie dorite cu rîvnă de copiï, cît și a face din ele un instrument de cultură, de înălțare intelectuală pentru fragedele generațiï, e timpul ca ministerul instrucțieï să se ocupe serios cu chestia asta.

Avem chipurile și noï o mulțime de scriitorï carï ar putea fi preferațï luï M. Rîurénu, Ciocanelli și alțiï.

S'ar putea întemeia, sub conducerea unor oamenï competințï, o bibliotecă școlară, extrăgîndu-se bucățile potrivite de proză și versurï din toțï scriitoriï noștri de valoare.

Și dacă autoriï noștri carï aŭ scris literatură bună și știință adevărată nu ajung, avem la dispoziție toate scrierile oamenilor marï din toate epocile și din toate țările, din care s'ar putea extrage un material *ad-hoc*, plin de farmec pentru mintea copiilor.

Și la adecă s'ar putea chiar rupe cu rutina, s'ar putea modifica în mod radical felul premiilor de astă-zï.

Copiilor silitorï lipsițï de mijloace, statul ar putea să le ofere cincï-sprezece zile saŭ o lună de recreație și de sănătate în munțï, la țară saŭ pe malul măreï.

In Belgia există școlï întemeiate cu fondurï particulare carï daŭ asemenea premiï copiilor săracï.

Am văzut la Blankenberg, pe malul măreï, coloniï de copiï jucîndu-se pe nisip, respirînd aerul curat și bine-făcător, întremîndu-șï sănătatea și cîștigînd forțe nouï pentru anul viitor de studiï.

Și cu ce gust, cu ce rîvnă se întoarce la școală copilul care a respirat timp de o lună aer curat, care șï-a îmbogățit creerul cu cunoștințe nouï cîștigate în însușï sînul natureï.

Incă o dată, credem că e timpul ca să nu maï tratăm pe copiï ca pe moliï saŭ pe șoarecï și să-ï scutim de-a maï roade morala luï Rîurénu saŭ cunoștințele luï Ciocanelli.

Orï-cît de neînsemnată ar părea unora această reformă a cărților de premiï saŭ a feluluï chiar a acestor premiï anuale, ea poate da roade frumoase și bine-făcătoare dacă se face cum trebue.

I. Theodorescu.

GALERIA LITERARĂ

EMILE ZOLA

Zola s'a născut la 1840. A fost maï întîï funcționar la o librărie, pe urmă redactor la ziarul cotidian *La cloche*. După căderea luï Napoleon III-lea, Zola urmă pe Gambetta la Tours și la Bordeaux, și cînd republicaniï veniră la putere, el ceru o suprefectură, care i se refuză. De atuncï s'a lăsat de politică — de care vorbea maï tîrziŭ cu mare dispreț, ca de «*meserie tulbure*» — și s'a devotat cu totul literatureï. Cu romanele luï a cîștigat milioane și un renume universal. Trăiește retras și duce o viață liniștită.

După cum toate romanele luï Balzac formează o singură operă cu titlul de *Comedie humaine*, tot așa romanele principale ale luï Zola formează o singură operă cu titlul de „Les Rougon-Macquart. Istoria naturală și socială a uneï familiï din timpul imperiuluï al doilea", și în fie-care din ele, un membru din această familie este eroul principal.

Zola pretinde că este capul școaleï *naturaliste, experimentale*, în literatură. Adevărul e însă că alțï scriitorï, ca L'Abbé Prevost, Balzac, Smollet, Fielding etc. aŭ fost naturaliștï și experimentalï înainte de dînsul, ba chiar maï mult de cît dînsul. Căcï pe cînd aceia nu scriaŭ asupra unuï subiect din viață, de cît atuncï cînd îl cunoșteaŭ din observația lor proprie, atuncï cînd eï înșï-șï îl *experimentaseră*, Zola din contra își adună materialul pentru operile luï, din ziare, reviste, cărțï etc. și de aceea romanele luï sînt une-orï departe de viața reală.

Zola definește arta „un colț de natură văzut printr'un temperament". „Temperamentul" luï însu-șï este ca o oglindă care reflectează lucrurile cu totul alt-fel de cît sînt în adevăr. Zola are într'însul mult simbolizm, romantizm, ba chiar și clasicizm. El adesea însuflețește lucrurile moarte cu viața ființelor viï; cum e de pildă locomotiva din *Lâ bête humaine*, cîrciuma din *L'Assomoir*, mina din *Germinal* care „înghite caï, mașinï, oamenï, și scuipă cărbunï". Alte orï simbolizează. Așa *Nana* la început o simplă prostituată încarnează apoï spiritul de corupție din timpul luï Napoleon al III-lea; George Mouret, și Albine din *La fante de l'abbé Mouret* simbolizează legenda despre Adam și Eva și isgonirea lor din Paradis; și așa maï departe.

Zola zice că este urmașul luï Balzac. Și în adevăr se aseamănă în multe privințï cu dînsul dar se și deosibește. Așa amîndoï iubesc lucrurile marï, colosale, puternice. Amîndoï aŭ un temperament sănătos și robust, și amîndoï nu se daŭ înapoï în fața mizerieï omeneștï, a corupțiuniï și a vițiuluï. Zola însă spune multe pornografiï inutile.

Și Zola și Balzac privesc caracterul omenesc ca un rezultat al ereditățeï și al mediuluï social. Balzac însă dă preponderența celuï de al doilea factor, pe cînd Zola o dă celuï dintîiŭ. Zola zice că e discipol al luï Claude Bernard, pe cînd în adevăr este adeptul teoriilor luï Lombrozo.

Pe cînd Balzac este un mare psicholog și analizează admirabil o pasiune care merge *crescendo* ca în *Peau de Chagrin*, Zola din contra nu póte face de cît psichologia maselor, a tipurilor, și de loc cea individuală. De aceea la el gîndurile fine sînt excluse, psichologia omenească devine mecanică și el „vede în om vita", cum s'a zis exagerîndu-se puțin.

Zola are o mare putere de descriere, dar descrierile luï sînt maï mult frumoase de cît sugestive.

Zola are meritul de a fi introdus un noŭ element în literatură, *mediul social*, in senzul acesta, că ne arată cum în societatea modernă omul e zdrobit de puterï sociale, față de carï e neputincios și față de carï orï ce calitățï psichologice și physiologice nu-ï ajută la nimic. Zola a analizat foarte bine societatea burgheză din toate punctele de vedere, i-a desgolit toate rănile — dar n'a înțeles'o. Observă foarte bine multe fenomene sociale, dar nu cunoaște pricinile lor. Cu un cuvînt în chestiunile sociale înțelege foarte puțin. Vorbind în *L'Argent* de socializm spune niște adevărate prăpăstiï.

H. SILVIUS.

IN GRĂDINĂ

Miresme dulcï de florï mă 'nbată, și mă alintă gîndurï blînde,
Și uït de visurile mele de dragul florilor plăpînde;
Lucesc grămezï: floare de nalbă și albe florï de mărgărint,
De par'c'ar fi căzut pe straturï un stol de fluturï de argint.

Albastre-s bolțile spre sară și maï albastră-ï iasomia.
In ochiï eï blajinï și galeșï par'c'ar dormi melancolia
Seninuluï de zare stînsă, — și'n trandafirï cu foï de ceară,
S'adun mîhnirile și plînge lingoarea florilor de vară.

Atîtea amintirï uïtate cad stol chemate de o mireasmă...
Par'că'mï aruncă o floare roșă, o mînă albă de fantazmă,
Ș'un chip bălan lîng'o fereastră resare 'n fulger și se stinge;
De-atuncea mi-a rămas garoafa pe suflet, ca un strop de sînge...

Ca nalba de curat odată, eram și visurï de argint
Îmï surîdeaŭ sfios cum rîde lumina 'n foï de mărgărint,
Și dulcï treceaŭ zilele toate, ș'arar durerï dădeaŭ ocoale.
Ah! amintirile-s ca fulgiï rămașï uïtațï în cuïburï goale.

D. D. ANGHEL.

SNOAVE SI ANECDOTE

Maï ales în ce privește gluma și hazul, ironia și sarcasmul, literatura populară romînească nu-șï găsește pereche în nicï o altă literatură populară din lume. Dar abia de la Ispirescu încoace această vînă bogată a aceleï mine de aur ce se numește literatură populară a început a fi exploatată ceva maï cu dinadinsul.

Cel care a exploatat-o maï mult pînă acum, și adesea în înțelesul rĕŭ al acestuï cuvînt, a fost D. Th. D. Speranță. In cărțile sale *Anecdote populare*, *Alte anecdote populare* și *Tot anecdote populare*, se găsesc foarte puține bucățï reușite ca versificare. Cele maï multe sînt niște tragerï de păr adesea oribile a materialuluï atît de prețios cules din gura poporuluï.

D. Speranță a avut grija — cam de prisos — de a da de veste, cînd cu publicarea primuluï săŭ volum de anecdote, că «numaï materialul e din popor, versificația însă-ï aparține». Probabil D-sa a voit să facă să reiasă cît maï mult meritul D-sale, — pe cînd această mărturisire ar trebui să fie de natură tocmaï a scădea acest merit la un nivel foarte coborît.

Totu-șï, în ceea ce se numește «opinie publică», D. Speranță a reușit a-șï stabili un fel de reputație literară, după mine unul, din cele maï puțin justificate. Toată această reputație și-a greșit adresa cu desăvîrșire. In loc ca obșteasca laudă și recunoaștere să se adreseze adevăratuluï *autor* al *anecdotelor*, ea se adresează D-luï Speranță, și de sigur nu *pentru* versificarea D-sale, ci *cu toată* această versificare.

O judecată maï puțin superficială va alege o dată de sigur adevăratul *merit* al D-luï Speranță din marele merit, adesea foarte mult știrbit de D-sa, al poporuluï.

* * *

Un serviciŭ cu mult maï mare se aduce literaturiï atuncï cînd, fără a se aplica anecdotelor populare tortura rimelor cu orï-ce preț, ele se repovestesc pe cît se poate în graiul limpede și colorat, care este propriŭ tuturor producțiunilor literare populare.

Acest lucru îl face de cît-va timp și cu o dibăcie crescîndă, D. Dumitru Stăncescu, care și-a adunat *Snoavele* D-sale în două volumașe publicate unul anul trecut, iar cel-l-alt zilele acestea, la un loc cu cîte-va basme maï scurte.

Ceea-ce D. Stăncescu numește, — după Ispirescu, — *Snoave*, este întocmaï genul exploatat de D. Speranță sub numirea de *Anecdote populare*. Cîte-va din aceste *snoave* saŭ *anecdote* sunt chiar povestite de amîndoï, de fie-care însă în felul săŭ propriŭ.

D. Stăncescu a auzit *snoava* și, posedînd în mare grad talentul de a povesti în felul popular, nepretențios, ne-o redă cu un parfum de floare cîmpenească și proaspătă. La rîndu-ï, D. Speranță, supunînd-o la tratamentul pe care nemțiï îl caracterizează cu vorba *Reim' dich, oder ich friss dich* (rimează-te, că te mănînc), o lungește, o întinde, o împopoțonează, cu tot felul de sosurï și ierburï insipide și reușește de minune a-ï păli colorația vie și a-ï altera tot parfumul.

Ast-fel de pildă, în snoava *N'are maica*, D. Stăncescu povestește aceiașï anecdotă pe care D. Speranță o rimează sub titlul *N'aï minca ceva?* Dar pe cînd la D. Stăncescu întrebările și răspunsurile sînt fireștï și scurte, — țiganca își întreabă copilul bolnav că n'ar mînca, ba pîine, ba carne, ba puï de găină, și la rĕspunsurile băiatuluï îï dă invariabil cu *N'are maica să-țï dea*, — la d. Speranță băiatul bolnav pe moarte ține discursurï întregï și el este care propune luï tată-săŭ o adevărată listă de bucate à la Iordache: puï cu cĭulama, brînză cu smîntînă, friptură, etc.

Dar acolo unde anecdotele D-luï Speranță își pierd maï ales savoarea, păstrată în tot-d'a-una de D. Stăncescu, este la așa numita *pointe*, la sfichiul scurt și neprevăzut cu care trebue să se sfîrșească orï ce glumă reușită. La D. Speranță maï în tot-d'a-una acest sfichiŭ este jumulit fir cu fir, de nu maï pocnește la urmă.

Snoava de maï sus a D-luï Stăncescu fiind povestită în chip firesc, se sfîrșește tot așa. Un romîn se răstește la țigancă: — Ce tot îl întrebï fă, mereŭ, de-ï lasă gura apă copiluluï, dacă n'aï să-ï daï? — Și țiganca răspunde: — Iaca sa nu moara ne'ntrebat și el, saracu!

D. Speranță însă, stricînd anecdota de la început — căcï la el nu tetea întreabă, ci copilul cere — șï-a tăiat sfichiul biciuluï și e nevoit să-șï termine anecdota cu alte două discursurï în versurï, în carï lungește și destramă sfîrșitul uneï *alte anecdote*.

Cadrul acestuï articol nu-mï permite să daŭ și alte exemple. Ele sînt destul de numeroase, și pe cel de maï sus l'am dat la întîmplare. Pentru aceï carï se interesează maï de aproape, aș maï semnala în deosebï, ca un exemplu tipic, snoava D-luï Stăncescu *Cioban noŭ* și aceiașï anecdotă *prelucrată* de D. Speranță.

* * *

Nu zic că a povesti anecdotele poporale în versurï ar fi o procedare greșită *în sine*. De cît pentru acest lucru ar trebui un talent cu mult maï mare și maï sigur de dînsul de cît e cel al d-luï Speranță, o pricepere și un simț cu mult maï fin pentru ceea ce constituie hazul uneï bucățï glumețe saŭ satirice.

Aceasta ca temelie. Iar ca un corolar, ar fi neapărat de lipsă un *adevărat talent poetic*, care nu constă nicï de cum în simpla adăogare de cuvinte indiferente, carï să rimeze între ele, saŭ carï să umple golurile dintre două cuvinte ce rimează, pentru ca să *devină* versurï.

In lipsa unuï ast-fel de talent, e de o mie de orï preferabil acela de repovesti în proză dibace și cu adevĕrat populară, glumele și satirele din popor. Acest talent îl are d. Stăncescu și eŭ cred că d-sa ar face un mare sarviciŭ literatureï, repovestind, în felul d-sale, pe lîngă alte anecdote și pe toate cele colaborate în versurï de d. Speranță; bine înțeles însă, numaï pe cele cu adevărat populare, nu și pe cele pe carï d. Speranță a început în timpul din urmă a le culege de prin calendarele nemțeștï.

Din parte-mï, am găsit o adevărată recreație sufletească, găsind reconstituite în toată savoarea lor, în *Snoavele* d-luï Stăncescu, anecdotele populare sofisticate de d. Speranță. Această mulțămire sufletească a fost maï ales acea care m'a îndemnat a scrie rîndurile de maï sus.

Cr.

ADULTERUL ȘI LITERAȚII

Ziarele franceze ne anunță că deputatul socialist R. Viviani, a depus pe biuroul Cameреï franceze un proiect de lege, cerînd să se abroage articolele 336, 337, 338 și 339 din codul penal, care stabilesc delictul de adulter, și-l pedepsesc cu pedepse corecționale.

Acest pretins delict de adulter, e o rămășiță a vecheï concepțiï mistico-religioasă a căsătorieï, care considera acest din urmă act ca o taină, iar legătura ce rezultă din ea ca indestructibilă. Odinióră se admitea că credința jurată între căsătorițï trebuia să rămîie pe vecï statornică: soțul ce o călca era sperjur și complicele săŭ era privit ca și cum ar fi făcut o faptă cît se poate de anti-socială. Decï amîndoï trebuiaŭ pedepsițï cu pedepse simțitoare.

Concepția aceasta religioasă a căsătorieï și-a trăit traiul.

Omenirea a scuturat jugul religieï și a ajuns la convingerea că e absurd și nelegiuit să obligï pe două ființe să maï trăiască la o l'altă, atuncï cînd aŭ ajuns de nu se pot suferi și nu maï aŭ nimic comun; că e anti-social ca pentru ca o dogmă să rămîie în picioare, să facï atîta lume să sufere. Și atuncï înfrîngîndu-se rezistența bisericeï, s'a adoptat divorțul. A trebuit însă marï lupte, maï ales în țările catolice, pentru ca acest principiŭ atît de just și de uman să se poată introduce în cod.

Grație divorțuluï, căsătoria a încetat să maï fie taina indestructibilă de odinioarea și a fost redusă la adevăratele eï proporțiï, acela de a fi un contract civil între două persoane, contract tot-d'a-una reziliabil.

Legiuitorul însă a omis, să tragă toate consecințele din acest principiŭ, ștergînd articolele sus citate din codul penal. Evident e că din moment ce căsătoria nu maï e o taină, adulterul nu maï poate avea caracterul de vinovăție de maï înainte. Din moment ce contractul căsătorieï acum e resiliabil, adulterul devine un mod tacit de resiliare, iar pedepsele corecționale nu maï aŭ nicï o rațiune, de vreme ce soțul necinstit poate căpăta satisfacere, prin obținerea divorțuluï. Cel mult dacă i s'ar putea acorda daune interese pentru vătămarea ce sufere prin această resiliare a contractuluï existent.

Logica cere dar, ca asimilarea căsătorieï cu cele-l-alte contracte civile să fie completă și să se șteargă citatele articole, care în codul nostru poartă numirile 269 și 270, de sub titlul *atentatelor contra bunelor moravurï*.

Din punctul acesta de vedere tot atît de absurd și de nelogic e articolul 253 din codul nostru penal, care dispune că: «*în caz de adulter, omorul comis de soț asupra soțieï sale saŭ asupra compliceluï, saŭ de către soție asupra soțuluï săŭ, saŭ asupra compliceï, în momentul surprindereï în flagrant delict în casa conjugală e scuzabil*».

Dacă omorul era singura soluție, la o asemenea situație imposibilă, în timpul cînd divorțul nu era admis; astă-zï însă e absurd, în sistemul nostru penal, a acorda o asemenea primă de încurajare omoruluï, atuncï cînd divorțul stă la îndemînă fiecăruï soț lezat.

Anomalia această a fost relevată pentru întîia oară de talentatul romanțier *Alex. Dumas* fiul, în maï multe opere ale sale ca în *la femme de Claude*, *l'Homme-femme*, în care a încercat niște pledoariï atît de strălucite și de elocvente în favoarea divorțuluï, în cît în mare parte, luï se datorește pregătirea spiritelor pentru această importantă reformă.

Romanele aceste, în care era tocmaï descrisă situația intolerabilă, ce se creează, prin împiedicarea divorțuluï, unor soțï ce nu se pot suferi și care se trădează unul pe altul, — aŭ avut un resunet enorm și aŭ făcut o impresiune colosală.

Dumas arată ce păcătoasă e legea, care în caz de adulter *pedepsește pe cel ce cruță* pe soțul săŭ necredincios, prin faptul că-l silește să ducă viața înainte împreună și să îndure tot ponosul și tot rîsilicul uneï asemenea situațiï și din potrivă *cruță pe soțul care pedepsește*, pe acel care ucide.

Și în adevăr era aci o anomalie, socială enormă, o situație cît se poate de nedreaptă, care grație silințelor unor publicistï ca Dumas, Naquet și alțiï a dispărut în parte prin faptul votăreï divorțuluï în Franța.

A rămas, însă, cum spuneam acea imunitate acordată soțuluï ucigaș; acea primă de încurajare pentru omor, care trebue să dispară din cod, odată cu pedepsele absurde rămase în cod împotriva adulteruluï.

Sperăm că se vor găsi literațï, care să desăvîrșească opera începută cu atîta talent de Dumas. Numaï eï vor putea sili pe legiuitor, care e așa de greŭ de mișcat, maï ales în asemenea chestiunï în care tradiția și rutina joacă un așa de mare rol—să-șï desăvîrșească opera și să ștergă din cod ultimile urme ale vechilor concepțiï a căsătorieï, care aŭ cauzat atîtea rele și atîtea nenorocirï.

C. D. A.

www.dacoromanica.ro

CE NE AŞTEAPTĂ IN VIITOR

O publicaţiune franceză punîndu-şi această întrebare misterioasă, s'a adresat la maĭ mulţĭ literaţĭ şi oamenĭ marcanţĭ de deosebite opinii, cerîndu-le să străbată viitorul cu gîndul, şi să spună ce cred că are să se întîmple.

Respunsurile, se înţelege, aŭ fost foarte contrazicătoare.

Traducem aci vr'o cîte-va respunsurĭ din cele maĭ originale şi maĭ interesante:

Secolul viitor va fi al munceĭ. Socialismul care creşte cristalisează deja, legea socială a zileĭ de mîine, legea munceĭ pentru toţĭ — muncă regulată şi liniştitoare. Ce mare şi sănătoasă societate va fi acea întocmire în care fie care membru va trebui să-şĭ consacre partea sa logică de muncă. Un om care lucrează este tot-d'a-una blînd. De aceia sînt încredinţat că singura mîntuire pentru noĭ e credinţa în eficacitatea datorieĭ împlinite.

Emile Zola.

Soarta ce v'aşteaptă mîine, pe voĭ miciĭ proprietarĭ de pămînt, isolaţĭ saŭ asociaţĭ în comun, iat'o, dacă nu veţĭ şti să vă apăraţĭ interesele: vi se va vinde cîmpul şi recolta, apoĭ vă vor prinde pe voĭ înşi-vă, şi vă vor lega de vre-o maşină de fer, care fumegă şi flueră, şi cu toţiĭ înecaţĭ de fumul de cărbunĭ, veţĭ avea însărcinarea de a vă mişca braţele, asupra vre-unuĭ priston, de zece orĭ două-spre-zece miĭ de orĭ pe zi. Aceasta va fi agricultura, căcĭ ne aflăm într'un timp de ştiinţă şi de metodă, şi cîrmuitoriĭ noştri, slujiţĭ de o armată de chimiştĭ şi de profesorĭ, vă prepară o întocmire socială în care totul va fi regulat ca într'o usină, în care maşina duce totul, iar oameniĭ vor fi reduşĭ a fi nişte simple ruaje, pe care le înlăturĭ cînd s'apucă să judece saŭ să voiască ceva.

Elisée Réclus.

Eŭ socotesc că lumea va prinde a îndeplini vorbele: «iubiţi-vă uniĭ pe alţiĭ» fără a se maĭ îngriji dacă e un om saŭ un D-zeŭ care le-a rostit.

Mişcarea, ce se constată din toate părţile, şi pe care mulţĭ naivĭ şi ambiţioşĭ îşĭ închipuesc că o vor putea canaliza, va fi absolut umanitară. Oameniĭ carĭ nu fac nimic cu moderaţiune, vor fi cuprinşĭ de o nebunie, de o furie de a se iubi. Lucrul nu are să se facă aşa de odată, neapărat; se vor întîmpla şi unele neînţelegerĭ, poate chiar sîngeroase, întru atît am fost deprinşĭ şi obişnuiţĭ a ne urî chiar cîte odată de aceĭ ce aveaŭ chiemarea să ne înveţe să ne iubim; dar cum e neîndoelnic că această mare lege a frăţieĭ între toţĭ, trebue odată să se împlinească, sînt încredinţat că va veni o vreme cînd vom începe a dori cu impătimire, ca aceasta să se întîmple.

Alex. Dumas (fiul).

Siguranţa păceĭ — nu zic pacea însăşĭ — ar zămislĭ în maĭ puţin de o jumătate de veac, o corupţie şi o decădere maĭ distrugătoare pentru om de cît cel maĭ cumplit răsboiŭ.

Melchior de Vogué.

Timpurile noastre, cu toate progresele făcute, cu toate înlesnirile vieţeĭ moderne, sunt maĭ puţin vesele ca trecutul, şi socotesc că viitorul va fi încă şi maĭ plictisitor, cel puţin pentru oameniĭ delicaţĭ şi sensibilĭ. — Pe atuncĭ va fi, fără îndoială maĭ puţină artă şi maĭ puţină rafinare: lumea va gîndi maĭ puţin ca azĭ, va lucra însă şi va produce maĭ mult: vor fi maĭ puţinĭ nenorociţĭ materialiceşte; moraliceşte vor fi însă tot atît de numeroşĭ, dacă nu maĭ mulţĭ, fără a ţine seamă de ceĭ numaĭ nemulţumiţĭ.

Visătoriĭ însă pot să fie pe pace... trandafiriĭ vor înflori veşnic.

F. Magnard
director al ziaruluĭ *Figaro.*

Ce va fi poezia de mâine? Va fi senină, simplă, măreaţă, aproape clasică — din moment ce va scăpa de orgia de ritmurĭ, care a caracterisat pe aceştĭ din urmă anĭ. Poesia trebuie să revie la originile eĭ.

P. Verlaine.

Ce va ajunge romanul, literatura? Pentru a putea răspunde la o asemenea întrebare, ar trebui să aĭ la îndemînă, o faimoasă vrăjitoare. Şi maĭ întîĭ, ce va fi Franţa de mîine? Avea-va măcar o literatură? Totul e de têmut într'o vreme cînd academia s'apucă să strice ortografia, şi cînd mariĭ preoţĭ aĭ dicţionaruluĭ sînt pe cale de a ajunge pentru el nişte Ravacholĭ.

Intru cît priveşte romanul, presupunînd că Franceziĭ de mîine ar maĭ citi saŭ ar maĭ scrie asemenea lucrurĭ, cerinţa de adevăr şi de exactitudine, ce se simte, îl va duce din zi în zi maĭ mult, spre istorie, mica istorie, bine înţeles, cea maĭ interesantă din toate pentru mine, sub formă de jurnale, memoriĭ, monografiĭ.

Alphonse Daudet.

Studiind soarta lucrătorilor, să căutăm să strîngem acest conflict nenorocit, care ameninţă societatea aceasta, de asupra căreia apasă, ca un ceriŭ de plumb, învălmăşeala pasiunilor populare, anunţînd prin fulgere înfricoşate descătenarea uneĭ furtunĭ cotropitoare.

Papa Leon XIII.

SECTAR.

ZILE DE EMOŢIĬ

Miezul nopţeĭ.

Ca o vijelie, ca un potop se revarsă mulţimea pe piaţă din treĭ strade de o dată. Urlă aerul, se zgudue ferestrele, ecoul tună din toate părţile. Două-zecĭ de miĭ de glasurĭ vociferează, strigă, ţipă: *trăiască muncitorii! jos asasinii! jos regele de carton!*

La un moment dat toate glasurile discordante se topesc în unul singur, din două-zecĭ de miĭ de piepturĭ se înalţă notele grave şi entusiaste ale Marsiliezeĭ:

Aux armes citoyens
Formez vos batalions!

şi mulţimea dă ocol pieţeĭ, tropotele a zecĭ de miĭ de paşĭ bat măsura marşuluĭ revoluţionar.

Jandarmiĭ şi poliţiştiĭ s'aŭ grupat la răspîntie, eĭ formează o masă compactă, neagră, neclintită.

Acum mulţimea a tăcut. Ambele tabere să măsoară cu ochiĭ scînteetorĭ, cu inimele şi tîmplele cuprinse de svîcnirĭ violente.

O mişcare, un strigăt din partea mulţimeĭ, un ordin din partea ofiţerilor, şi sîngele ar curge în valurĭ, şi oamenĭ şi caĭ s'ar svîrcoli în spasmele morţeĭ umplînd aerul de vaete, de urlete, de strigăte sălbatice.

Simt fiorĭ calzĭ şi recĭ prin tot corpul. Inima îmĭ bate cu o putere nespusă, tîmplele svîcnesc de par gata să se spargă în bucăţĭ. In ochiĭ paienjeniţĭ de lacrimĭ icoanele din afară se reflectă tulburĭ, neînţelese, şovăitoare.

Respiraţia e caldă şi sacadată, mîinile strîng cu putere şi nervositate orĭ-ce apucă.

Simt că mintea 'mĭ înoată într'un haos de ideĭ neînţele, toate simţurile exagerate nu maĭ sînt sub stăpînirea voinţeĭ.

In creerul înflăcărat s'aŭ deşteptat toate instinctele crude transmise din moşĭ strămoşĭ. Femeĭ spintecate, cadavre pe jumătate arse şi strivite de ruinele fumegînde, tropote şi urlete de cete setoase de sînge, ţipete de copiĭ îngroziţĭ, valurĭ de sînge cald, toate cele ce-aŭ văzut, aŭ simţit s'aŭ aŭ făptuit miile de strămoşĭ necunoscuţĭ din trecut, năvălesc în minte, — potop furios şi nebun de icoane şi senzaţiĭ.

In clipe scurte îmĭ daŭ seamă că nicĭ o pădure de baionete, nicĭ sute de gurĭ de tunurĭ căscate gata să svîrle moartea în toate părţile, nicĭ caĭ ridicaţĭ în două picioare, nicĭ scînteerĭ de săbiĭ spintecînd văzduhul, nimic nu m'ar putea înfricoşa.

Instinctul de conservare a dispărut cu desăvîrsire, numaĭ setea de sînge, ca un resort strîns puternic, e gata să se desfacă şi să mă asvîrle înainte, instrument furios dar inconştient de faptele mele.

Din fixitatea privirilor, din incordarea trăsăturilor feţeĭ, din buzele vinete strînse pînă la sînge între dinţĭ, din paliditatea cadaverică a figurilor, se înţelege uşor că toată mulţimea de pe piaţă e animată de acelaşĭ gînd, stăpînită de acelaşĭ sentiment: *prin foc, printre baionete, înainte!*

Unul după miezul nopţeĭ.

In clipa în care mulţimea era gata să se arunce asupra jandarmilor şi a poliţiştilor, se aud tropote de caĭ venind dinspre foburgurĭ, sunete de trompete şi zîngănirĭ de arme.

Din cele două strade care leagă place Royale cu foburgurile soseaŭ în galop maĭ multe escadroane de cavalerie.

Acest atac neaşteptat, aceste forţe despre existenţa cărora mulţimea nu ştia nimic, aŭ avut efectul unuĭ duş de apă rece, şi nicĭ nu era timp măcar ca să ia o hotărîre, călăreţiĭ soseaŭ în goana mare cu săbiile scoase.

Mulţimea a început să se mişte în dezordine, să se împingă, să se retragă în toate direcţiile, spre toate stradele libere.

In momentul cînd escadroanele aŭ ajuns pe piaţă, mulţimea fugea huiduind şi fluerînd de-ţĭ spărgea urechile; câte-va sute de pietre asvîrlite aŭ pus pe primut escadru în desordine. Doĭ călăreţĭ greŭ loviţĭ, cad de pe caĭ, un cal alunecă pe pavaj şi se rostogoleşte turtind pe călăreţ.

Pietrele curg mereŭ, confusia e enormă din ambele părţĭ. Ordinele ofiţerilor sînt înăbuşite de zgomotul infernal al huiduelelor şi al fluerăturilor.

Dar soldaţiĭ se reformează, un detaşament pleacă în galop gonind o parte din mulţimea care fugea la vale spre palatul Justiţieĭ, mulţime în care mă găseam şi eŭ înglodat, tîrît.

Soldaţiĭ ne ajung. Cite-va săbiĭ se apleacă şi lovesc în mulţime. Focurĭ de revolver luminează scurt şi sinistru întunericul nopţeĭ, pocnetele lor fac să dîrdie geamurile şi se repercutează de-a lungul vasteĭ străzĭ.

Pe ambele trotuare şi pe stradă se văd cîţĭ-va oamenĭ căzuţĭ, grupurĭ întregĭ de oamenĭ sînt înconjuraţĭ de călăreţĭ şi arestaţĭ cu duiumul.

Aud în urma mea un galop grăbit de cal, un soldat furios, tăind mereŭ aerul cu sabia, mă urmăreşte.

Un minut maĭ mult şi eram să fiŭ lovti. Noroc că ajunsesem în dreptul unor scărĭ care puneaŭ în comunicaţie rue du palais de Justice cu o stradă maĭ joasă.

Mă reped pe scărĭ, calul se opreşte scurt şi se ridică în două picioare gata să răstoarne pe călăreţul care blestema şi mă înjura în limba flamandă.

3 ore după miezul nopţeĭ.

Cu capul cuprins de fierbinţeală, adînc emoţionat de cele văzute şi de cete ce mi se întîmplase, m'am îndreptat spre una din barierele oraşuluĭ. Mi se părea că aerul de la cîmp are să mă răcorească şi să mă liniştească.

Am ajuns la cîmp. M'am culcat pe iarba care începuse să răsară şi am închis ochiĭ.

Un vînt călduţ şi umed sufla din apus îmĭ răcorea faţa. În curînd am simţit că mă ia frigul şi m'am ridicat să plec acasă. La orizont, spre Nivelles, cerul era roş, — ardeaŭ fabricele de sticlă şi ferăriile.

Zdrobit de oboseală, trupul 'mĭ era amorţit, picioarele mă dureaŭ.

Eram cuprins de un fel de silă, în mintea mea sbuciumată de atîtea emoţiĭ se făcuse un fel de gol, o absenţă totală a orĭ-ce idee clară, precisă.

M'am aruncat îmbrăcat pe pat şi am adormit imediat.

21 Martie.

In zorĭ de ziuă un sgomot asurzitor de tobe mă deşteaptă din somn. Pe la respîntiĭ toboşariĭ gardeĭ civice bat adunarea.

Toate stradele sînt pustiĭ. In toate părţile persienele ferestrelor sînt scoborîte. Prin mahalalele bogate zidariĭ zidesc ferestrele de la etajele de jos.

Maĭ toţĭ bogătaşiĭ aŭ părăsit oraşul; ceĭ maĭ mulţĭ aŭ fugit la Paris saŭ la Londra.

Ediţiile de dimineaţă ale gazetelor spun că greva e aproape generală în Belgia. Oraşele Gand şi Anvers, singurele care fusese liniştite pînă acum, încep să devie tumultuoase.

Generaliĭ trimeşĭ ca să astîmpere răscoalele cer mereŭ ajutoare.

In toate părţile greviştiĭ aŭ în fruntea lor femeĭ şi copiĭ.

Femeile în special se arată foarte îndrăsneţe. Cînd manifestanţiĭ se întîlnesc cu armata, ele ies înaintea soldaţilor cu pieptul desfăcut, desfidîndu-ĭ ca să tragă.

Soldaţiĭ nu îndrăsnesc, uniĭ murmură şi refuză să execute orĭ ce fel de ordine.

2 ore de amiază.

Oraşul începe să fie din noŭ animat. Toate pieţele şi respnîtiile cele maĭ principale sînt păzite de garda civică, cu baioneta la puşcă.

S'a aflat că în timpul tulburărilor de aseară, din place Royale, aŭ fost 2 morţĭ, 15 răniţĭ şi s'aŭ operat peste 200 de arestărĭ.

Pe zidurile oraşuluĭ sînt lipite afişe prin care guvernul convoacă toate rezervele armateĭ.

Vin ştirĭ că rezerviştiĭ mergînd pe la regimentele lor, cîntă Marsilieza prin circiumĭ şi pe strade.

Căderea guvernuluĭ şi fuga Regeluĭ, sînt iminente.

Dacă se rescoală şi Bruxelul cu împrejurimile luĭ, atuncĭ se încurcă treaba urît de tot.

5 ore de-amiază.

M'am dus la redacţia unuĭ ziar radical să maĭ aflu veştĭ.

Sala cea mare a redacţieĭ e înţesată de lume. Toţĭ şefiĭ şi oameniĭ ceĭ maĭ însemnaţĭ aĭ partiduluĭ s'aŭ adunat ca să se sfătuiască asupra situaţieĭ şi să aştepte rezultatul întrevederiĭ primuluĭ redactor al ziaruluĭ cu generalul Boulanger şi cu guvernul francez.

Toate frunţile sînt încreţite, toate figurile palide. O uşe care se deschide, o lovitură de vînt în geamurĭ, o masă care trosneşte, îĭ face pe toţĭ să trăsară.

Conversaţiile sînt scurte, cuvintele ĭes sacadate, spune pe un ton nervos, iritat la culme.

6 ore seara.

Primul redactor intră pe uşe. Toţĭ s'aŭ sculat în picioare şi-l înjoară. Pe figura luĭ emoţionată, în ochiĭ luĭ micĭ scînteetorĭ se citesc veştĭ grave.

— De cîţĭ partizanĭ devotaţĭ dispunem în Bruxelles, întreabă el pe ceĭ-l'alţĭ, rămînîndu-şĭ mustaţa cu nervositate.

— De patru miĭ cel puţin, răspund toţĭ într'un glas.

— Dar socialiştiĭ?

— Cel puţin de zece miĭ.

Urmează o pauză. E o tăcere mormîntală în redacţie, toţĭ aŭ înţeles despre ce e vorba şi sînt îngrijiţĭ, emoţionaţĭ. Buzele vinete se strîng, degetele se sgîrcesc cu putere, acelaş cuvînt arde gîtlejul tuturor, da nimenĭ nu îndrăzneşte să-l spue.

— Ce-a zis generalul Boulanger? întreabă directorul gazeteĭ, un bătrîn cu figura frumoasă şi severă.

— Dacă Germania intervine, patru sute de miĭ de soldaţĭ francezĭ sînt gata să intre în Belgia.

— Atuncĭ să eşim pe stradă, strigă cu toţiĭ, să proclamăm Republica.

Şi din pieptul tuturor isbucneşte acelaşĭ strigăt:

Trăiască Revoluţia! Trăiască Republica belgiană!

8 ore seara.

Stupefacţie generală. Vin veştĭ că două sute de socialiştĭ din Gand, temîndu-se de urmările necunoscute ale uneĭ revoluţiĭ nepregătite şi de interveuţia Germanieĭ care concentrase deja 30,000 de soldaţĭ la frontierele Belgeĭ, aŭ hotărît să plece din oraş în oraş, din sat în sat, să vorbească tuturor, să conjure lumea să se liniştească.

In capul lor e vestitul *Anseele*, cel maĭ iubit dintre conducătoriĭ mişcăreĭ socialiste, unul din ceĭ maĭ marĭ oratorĭ aĭ Belgieĭ.

Socialiştiĭ Bruxelezĭ încep şi eĭ să împartă zecĭ de miĭ de manifeste, în limba franceză şi flămîndă, invitînd populaţia la linişte.

Efectul e uimitor. Miile de oamenĭ gata de revoluţie, se întorc încet pe acasă, comentînd manifestul în mod favorabil. Oraşul reia aspectul cel maĭ liniştit posibil.

21 Martie.

Dese ciocnirĭ sîngeroase aŭ avut loc între soldaţĭ şi greviştĭ prin împrejurimele oraşelor Mons şi Charleroi.

Propagandiştiĭ socialiştĭ aŭ început să sosească. Eĭ vorbesc mulţimeĭ pe pieţe, pe la răspîntiile drumurilor, în curţile fabricilor arse. Efectul e admirabil. Mulţimea înţelege, se calmează.

23 Martie.

Graţie neobositeĭ activităţĭ a celor două sute de propagandinţĭ socialiştĭ, liniştea începe să domnească aproape pretutindenĭ.

24 Martie.

Toată Belgia e liniştită.

Rezultatul celor şapte zile de turburărĭ şi emoţiĭ se cunoaste: 150 de morţĭ, vre-o 300 de răniţĭ şi 2000 de arestărĭ.

Patru-zecĭ de fabricĭ, două mînăstirĭ, vre-o sută de locuinţĭ particulare şi magaziĭ, aŭ fost arse saŭ dărîmate.

De acum teroarea roşie a trecut, începe teroarea albă, goana, arestările procesele şi condamnările a miĭ de nenorocіţĭ scoşĭ din fire de foame şi frig.

T.

OBSCENITĂTILE EBRAICE

ALE

„VIEŢEI"

D. Vlăhuţă, în dorinţa-ĭ ferbinte de-a nimici socialismul, a pus în vînzare, prin soţiile redactorilor *Vieţeĭ* la serbarea preseĭ din Cişmigiŭ, nişte foĭ în carĭ, pe lîngă multe obscenităţĭ în limba romînească, aŭ maĭ fost tipărite cu litere ebraice două cuvinte obscene în jargonul evreesc. Noĭ am relevat imediat această perlă de polemică antisocialistă.

D. Vlăhuţă a avut prudenţa de-a lăsa să treacă treĭ săptămînĭ de la fapt, probabil pentru ca să rămîe maĭ puţine exemplare din foile încriminate în mînile cititorilor, şi numaĭ în numărul trecut încearcă să ne învinuiască de calomnie.

Cu toată părerea de răŭ şi cu tot desgustul de-a ne înfunda în această murdară afacere, nu putem lăsa pe D. Vlăhuţă să pozeze în «inocenţă ofensată».

Maĭ întîiŭ D. Vlăhuţă tace chitic despre acel al doilea cuvînt evreesc. Pentru ce? Noĭ am spus clar, *că ambele cuvinte sînt de-o obscenitate monstruoasă.* E evident că această reticenţă din partea D-luĭ Vlăhuţă e o recunoaştere tacită că cel puţin acest al doilea cuvînt e netraductibil de obscen.

Să vedem însă cum se justifică D. Vlăhuţă cu primul cuvînt. D-luĭ zice că aceste litere evreeştĭ aŭ fost copiate de D-sa dintr'un probar al tipografieĭ Basilescu, şi D-sa se face că ne dă această literă în transcripţia romînească. Buna cuviinţă nu ne permite să transcriem şi noĭ cuvîntul «transcris» de D. Vlăhuţă în mod atît de iscusit şi—erte-ni-se expresia, cam tare, dar adevărată—şarlatanesc.

Nicĭ eŭ, D-le Vlăhuţă, nu ştiŭ evreeşte. «Iţĭ mărturisesc c'am intrat la grijĭ», cînd am citit articolul D-tale. Insă toţĭ Evreiĭ, la carĭ m'am adresat, mi l'aŭ citit şi mi l'aŭ tradus la fel. Iar un prieten, ebraist bun, mi-a explicat şi chiţibuşul întrebuinţat de D. Vlăhuţă.

D. Vlăhuţă ne spune că după litera Ş, în cuvîntul în chestie, urmează de la dreapta spre stînga litera T. Eĭ bine, asta e o minciună. Alfabetul ebraic are două semne pentru sunetul T (ת[1] şi ט) (τ şi θ greceştĭ) şi cum fie-care se poate uşor convinge, nicĭ unul din aceste semne nu se află în cuvîntul tipărit în *Viaţa*. In adevăr, acolo între Ş şi M noĭ vedem un semn care seamănă cu litera *latinească* T (şi seamănă puţin), însă e evident că într'un cuvînt

1. Litera aceasta are un punct la mijloc.

CUM VA PIERI LUMEA

După o altă teorie lumea va pieri prin răcirea soareluĭ.

Viaţa pămîntească atîrnă de razele soareluĭ. Ce zic? Ea nu este de cît o transformare a căldurii solare. Soarele întreţine apa în stare lichidă şi aerul în stare lichidă şi aerul în stare gazoasă; fără dînsul totul ar fi solid şi mort; el vaporizează apa mărilor, a lacurilor, a fluviilor, a pămînturilor umede, formează norii, dă naştere vînturilor, ploilor şi dirijază circulaţia apelor; lumina şi căldura solară fac ca plantele să-şi asimileze carbonul conţinut în acidul carbonic din aer, şi planta are nevoe de o foarte mare activitate ca să despartă oxigenul de carbon şi să păstreze pe acest din urmă; răcoarea din pădurĭ este pricinuită de această prefacere a căldureĭ solare în activitate vegetală şi de umbra arborilor cu frunziş des; lemnul care ne încălzeşte, arzînd în sobă, nu face alt-ceva de cît dă înapoĭ căldura solară înmagazinată, şi cînd ardem gaz saŭ huilă noĭ punem în libertate razele soareluĭ închise de milioane de anĭ în pădurile epoceĭ primare. Electricitatea ea însăşĭ, nu este de cît transformarea, energieĭ, a căreĭ origină primă este soarele. Decĭ soarele murmură în isvor, suflă în vînturĭ, vîjie în furtunĭ, înfloreşte în trandafirĭ, cîntă în privighetoare, luceşte în fulger, — soarele produce întreaga simfonie a natureĭ.

Ast-fel căldura soareluĭ se transformă în curente de aer saŭ de apă, în puterea expansivă a gazuluĭ şi a vaporilor, în electricitate, în pădurĭ, în florĭ, în fructe, în putere musculară; atîta cît acest astru strălucitor ne va da destulă căldură, durata lumeĭ şi a vieţiĭ este asigurată.

Căldura soareluĭ este probabil pricinuită de condensarea nebulozeĭ care a dat naştere astruluĭ central al sistemuluĭ nostru; această transformaţiune a mişcăriĭ a trebuit să producă 28 milioane de grade centigrade; e ştiut că un kilogram de huilă căzînd pe soare de la o distanţă infinită ar produce prin ciocnirea eĭ de 6000 de orĭ maĭ multă căldură de cît ar produce arderea eĭ. Calculînd după cît radiază acuma, proviziunea de căldură solară reprezintă radiarea acestuĭ astru timp de 22 de milioane de anĭ şi e foarte probabil că arde de un timp maĭ lung, căcĭ nimic nu ne dovedeşte că elementele nebulozeĭ aŭ fost cu totul recĭ. Din contra ele conţineaŭ deja o adevărată proviziune de căldură. Se pare că astrul zileĭ n'a perdut nimic din înalta luĭ temperatură; el continue de a se condesa şi această condensaţiune poate compensa perderile radiaţiuneĭ.

Dar toate aŭ un sfîrşit. Dacă soarele continuînd a se condensa, ar ajunge odată la densitatea pămîntuluĭ, această condensaţiune ar produce o nouă cantitate de căldură, suficientă pentru a menţine încă timp de 17 milioane de anĭ aceiaşĭ intensitate de căldură care întreţine acuma viaţa pămîntească şi acest termin poate fi prelungit dacă se admite o micşorare a radiaţiuneĭ şi o condensaţiune continuată pînă dincolo de densitatea pămîntească. Dar orĭ cît de mult am prelungi acest termen, el va veni totuşĭ în mod fatal. Soriĭ carĭ se sting în spaţiŭ sînt atîtea exemple anticipate despre soarta rezervată aceluia care ne luminează. De alt-fel, deja în anumiţĭ anĭ el se acopere cu pete imense.

Dar cine ar putea să ne spue dacă de acuma peste 17, 20, 30 milioane de anĭ saŭ maĭ mult, minunata putere de adoptaţiune pe care physiologia şi paleontologia aŭ descoperit'o în toate speciile animale şi vegetale, nu va conduce specia umană, din stagiŭ în stagiŭ, din treaptă în treaptă, la o stare de perfecţiune fizică şi intelectuală într'atît superioară stăreĭ noastre de azĭ, pe cît este superioară aceasta ignanodonuluĭ, stegazauruluĭ saŭ compsonotuluĭ din epoce geologice dispărute? Cine ştie dacă scheletele noastre fosile nu vor părea urmaşilor noştri tot aşa de monstruoase ca acele ale dinozaurienilor? Poate atuncĭ stabilitatea temperatureĭ îĭ va face pe urmaşiĭ noştri să se îndoiască că o rasă în adevăr inteligentă a trăit într'o epocă ca a noastră supusă variaţiilor marĭ de termometru şi variaţiilor fantastice în starea ceruluĭ, care caracterizează anotimpurile noastre şi cine ştie dacă de acum înainte vre-o imensă revoluţie a globuluĭ, vre-o transformare generală, nu va îngropa trecutul în noĭ păturĭ geologice, pentru a reconstitui o nouă eră, noĭ perioade cu totul deosebite de cele precedente?

In orĭ-ce caz, e lucru sigur că soarele va sfîrşi prin a-şĭ perde căldura; masa luĭ se condensează şi se strînge, fluiditatea luĭ se micşorează. Va veni o vreme cînd circulaţia care alimentează fotosfera şi care reguleazà radiaţia, va deveni maĭ înceată. Atuncĭ radiaţia lumineĭ şi a căldureĭ se va micşora şi viaţa vegetală şi animală se va retrage din ce în ce maĭ mult spre equatorul pămîntesc cînd această circulaţie va înceta, strălucitoarea fotosferă va fi înlocuită printr'o coasă opacă şi întunecoasă care va suprima orĭ-ce radiaţie a lumineĭ. Soarele va deveni un glob roş întunecos, pe urmă un glob negru şi noaptea va fi veşnică. Luna care nu străluceşte de cît prin lumina solară reflectată, nu va maĭ lumina nopţile pustiĭ. Planeta noastră nu va maĭ primi lumină de cît de la stele. Nemaĭ fiind căldura soareluĭ, atmosfera va rămînea într'un calm absolut, fără urmă de vînturĭ. Dacă mările vor exista încă, ele vor fi solidificate de frig; nicĭ o evaporaţiune nu va maĭ forma nourĭ, nicĭ ploĭ nu vor maĭ cădea, nicĭ un isvor nu va maĭ curge. Poate ultimele spazme ale uneĭ facle în agonie, cum se vede la stelele carĭ sînt gata de a se stinge, poate vre-o desvoltare întîmplătoare de căldură, datorită la vre-o prăbuşire a coajeĭ solare, vor maĭ reînvia pentru un moment soarele; dar acestea nu vor fi de cît semnele sfîrşituluĭ din urmă.

Şi pămîntul, glob negru, cimitir îngheţat, va continua de a se învîrti împrejurul negruluĭ soare, şi de a pluti în noaptea nesfîrşită, tărît împreună cu tot sistemul solar în prăpastia imensă. *Stingerea soareluĭ va pricinui moartea pămîntuluĭ... peste vre-o 20 de milioane de anĭ,* saŭ chiar după un timp maĭ lung... îndoit poate.

Camille Flammarion.

www.dacoromanica.ro

ebraic acest semn nu însemnă nimic[2]; și doar D. Vlăhuță nu-ĭ atît de naiv ca să creadă că ceea-ce seamănă ceva cu o literă latinească însemnă o literă respectivă ebraică. Acest semn fără nicĭ un înțeles nu împiedică de loc citirea cuvîntuluĭ, cum n'ar împiedica citirea de pildă a cuvîntuluĭ *Casa* dacă ar fi scris cine-va cu un scop oare-care *C-asa* saŭ *Clasa*.

Cele-l'alte litere sînt transcrise de D. Vlahuță destul de exact, cu o mică observație: ceea ce D-sa numește V nu e V ci o mică semi-vocală, o literă auxiliară, care separat nu se întrebuințează și numaĭ cînd *e dublă* se citește ca V, iar cînd stă alăturea cu A, ca în cazul de față, îl preface în O, *această din urmă literă lipsind din alfabetul ebraic.*

Acum avem toate elementele ca să citim corect cuvîntul, asupra căruia am făcut atîtea studiĭ fiologice. Luațĭ numărul trecut al «Vieţeĭ», facețĭ îndreptările arătate de noĭ și citițĭ (de la dreapta la stînga, cum citesc evreiĭ și nu de la stînga spre dreapta, cum indică așa de naiv D. Vlahuță) și cel d'întîiŭ jidan întîlnit pe stradă vă va spune ce însemnă cuvîntul acesta. Incă maĭ bine: dațĭ-ĭ direct să citească suplimentul «Vieţeĭ» și vețĭ afla înțelesul ambelor cuvinte evreeștĭ obscene din el.

Faptul că noĭ vedem în cuvîntul despre care vorbim, intercalat un semn, care nu există în alfabetul ebraic și care, decĭ, *n'a putut fi copiat de pe probar* (e o minciună grosolană, D-le Vlahuță!) precum și faptul că pentru a'l putea citi trebue să răstornĭ desemnul, *agravează* încă pozițiunea D-luĭ Vlahuță. Ele dovedesc că D-luĭ a fost foarte conștient de porcăria pe care o face și a vrut să-șĭ lase o portiță deschisă. Pentru aceĭ pe carĭ el a avut să-ĭ insulte, cuvîntul a fost scris foarte lămurit, iar pentru cazul cînd va fi atacat, D. Vlahuță șĭ-a păstrat putința de a face aceia ce a făcut în numărul trecut: a tăgăduit cu cinism lucrurile cele maĭ vădite.

Insă n'aĭ fost destul de ghibaciŭ... Dacă aĭ copiat fără șir niște litere, D-le Vlahuță, *de unde aĭ știut* **care** *cuvînt l'am* **vizat** *noĭ că însemnă organe sexuale;* pentru ce n'aĭ încercat să transcriĭ *ambele* cuvinte? *La aceasta să ne răspunzĭ*. Pentru D-ta ar fi trebuit dacă aĭ fi de bună credință, ca ambele să fie de-opotrivă, «fără înțeles», și noĭ am afirmat și afirmăm că ambele sînt obscene... și atît de obscene în cît chiar *Viața* (**Viața**!...) s'a rușinat să le scrie romînește! Și doar a săvîrșit ea destule vitejiĭ în acest gen!...

Dacă D. Vlahuță e sincer, acuzîndu-ne de calomnie, apoĭ îl invităm încă odată să supuie juriuluĭ literar de onoare chestia polemiceĭ între *Viața* și *Evenimentul literar*; noĭ nu ne temem de judecată.

Pînă atuncĭ lăsăm pe cititoriĭ noștri ca să tragă eĭ înșișĭ concluziunile cuvenite și să facă reflexiunile filosofice asupra *eticeĭ polemiceĭ literare*, reflexiunĭ inspiratoare de acest trist episod în istoria tinereĭ.... dar... nu și frumoaseĭ noastre literaturĭ.

Evenimentul Literar No. 26. **Verax.**

2. Și în tot alfabetul ebraic, nu e o *singură* literă care să aibă *o asemănare cît de îndepărtată* cu semnul citat.

DUPUY RĂMÎNE

Paris, 15 Iunie. — Impresiunea dominantă este că D. Dupuy va rămîne în capul afacerilor statuluĭ împreună cu toțĭ colegiĭ săĭ actualĭ.

D. Burdeau va fi ales președinte al Camereĭ.

INFORMAȚIĬ

La procesul sătenilor din Tudora, carĭ aŭ omorît pe primarul de acolo, curtea cu jurĭ din Botoșanĭ a prins, în ziua a doua, pe unul din martorĭ cu minciunĭ, ceea-ce a pricinuit amînarea procesuluĭ.

Martorul mincinos a fost dat în judecată și arestat.

* * *

Prima măsură, pe care o ĭa D. Deșliu de cînd e prefect al poliției capitaleĭ, se îndreptează în contra cerșetorilor.

Toțĭ cerșetoriĭ vor fi adunațĭ la poliție și ceĭ infirmĭ vor fi instalațĭ prin azilurĭ, iar ceĭ de meserie vor fi dațĭ în judecată.

Măsura este bună.

* * *

Expropierea terenurilor necesare pentru construcția gărei centrale nu se poate face din cauza sumeĭ enorme ce pretind proprietariĭ imobilelor.

Proprietariĭ cer în total 15 milioane de leĭ pentru imobilele lor, carĭ în realitate nu pot fi prețuite la maĭ mult de treĭ milioane de leĭ.

Din această cauză construcția găreĭ centrale va suferi o întîrziere de un an.

* * *

Evenimentul ne aduce știrea că o societate franceză a trimis la Iașĭ pe un reprezentat, pentru a trata cu comuna înființarea unuĭ tramway electric în acel oraș.

Condițiunile propuse sînt foarte avantajioase. Se vor crea d'întîĭ două liniĭ, una de la Copou la Palat și alta de la palat la școala, apoĭ o alta de la bariera Păcurarĭ în strada Albă.

Prețul curseĭ pe cele două d'întîĭ liniĭ va fi de cincĭ banĭ.

Pentru aceasta societatea nu cere nicĭ o subvenție, ci se mulțămește cu exploatarea linieĭ, un număr de anĭ.

După expirarea contractuluĭ, materialul rămîne comuneĭ. Pe lîngă aceasta în zilele de sărbătorĭ naționale, societatea se maĭ obligă să lumineze stradele pe care trece tramwaiul, cu lumină electrică.

Față cu aceste condițiunĭ avantagioase primăria ar face o mare greșală, dacă nu s'ar grăbi să semneze contractul.

JANDARMERIA RURALA, ACTUL I

STAREA RECOLTEI

In Moldova de sus și maĭ ales în județul Botoșanĭ, ploile continuă. De la 1 Iunie și pînă acum, abia aŭ fost treĭ zile senine.

Recolta e cu totul compromisă. Orzul a crescut prea mare și s'a polignit (lăsat la pămînt); grîul a prins mălură în multe părțĭ asa că nu maĭ e bun de nimic; păpușoiul a fost mălit din cauza ploilor celor marĭ. Agricultoriĭ sînt foarte strîmtorațĭ din cauza crizeĭ și a stagnăreĭ piețiĭ. Dacă această stare de lucrurĭ va continua, arendașiĭ vor fi silițĭ să se desfacă de moșiĭ, după cum aŭ și făcut uniĭ din arendașiĭ statuluĭ.

COMERCIUL BULGARIEI

Sofia, 17 Iunie. — Importul în primul trimestru 1894 se urcă la 20.986.000 saŭ 4.336.000 francĭ maĭ mult de cît în perioada corespondentă din 1894. Exportul este de 18.092.00 saŭ 3.657.000 francĭ maĭ puțin de cît în anul trecut.

HOLERA IN BELGIA

Liège, 17 Iunie. — Diareele choleriforme ce se constataseră la Liège și în împrejurime aŭ dispărut.

ULTIME TELEGRAME

Londra, 17 Iunie. — *Daily News* află din Constantinopole că Poarta a autorizat vaporul englez *Stiința* să treacă Dardanelele, după asigurarea dată că tunurile aflate pe el sînt ale guvernuluĭ englez.

— Arhiducele Franț Ferdinand a sosit aseară la Windsort. Mîine va veni la Londra.

Petersburg, 17 Iunie. — Familia imperială s'a întors la Petershof.

Constantinopol, 17 Iunie. — Guvernul a primit demisiunea luĭ Aschikian, patriarhul armean.

Sultanul a confiat regeluĭ Alexandru ordinul Imtiazuluĭ.

EXPLICAȚIA GRAVUREI

Jandarmeria rurală, noua creațiune a guvernuluĭ conservator este o instituție foarte minunată și chemată a da rezultatele cele maĭ neașteptate.

Guvernul șĭ-a dat toată osteneala, pentru ca să o facă să corespundă așteptărilor țăreĭ; așa că astă-zĭ organizația eĭ este cît se poate de complectă. Asemenea, nimic nu a fost cruțat pentru ca aspectul eĭ să fie cît se poate de impunător.

Ea se compune dintr'un comandant, bravul general Rasty care a dat nenumărate dovezĭ de vitejie și destoinicie și dintr'un cățel, vechiul nostru amic Pipi.

Capul și coada sunt decĭ întocmite, restul va veni pe urmă, dacă va maĭ fi nevoe.

Odată pus în posesiunea trupeĭ sale D. general Rasty, a făcut apelul nominal și văzînd că nu răspunde nimenĭ la apel, ĭ-a trîntit pe toțĭ la garda pieţeĭ pentru nedeciuplină. Apoĭ D-sa a ținut o așa mișcătoare cuvîntare, în cît pe nenorocitul Pipi l'aŭ trecut toate emoțiunile.

In fine, văzînd că totușĭ nu se arată nicĭ un jandarm și fiind-că din toate părțile veneaŭ știrile cele maĭ îngrijitoare pentru guvern, s'a hotărît să plece el singur, fără a maĭ aștepta complectarea trupeĭ.

Și ast-fel a tras sabia, și comandînd cu un glas tunător: **înainte marrrș**, a pornit din Bucureștĭ, urmat de credinciosul săŭ Pipi.

Cînd a trecut de bariera Bucureștilor a început a înopta.

Eroul nostru începu a se uita îndărăt, nu doar că-ĭ era frică, dar unde era singur — și cînta, cît îl lua gura, aria carabinierilor din *Briganzii* luĭ Offenbach, pentru a părea că sînt maĭ mulțĭ.

De la o vreme obosi și adormi sub un pom. Tîlhariĭ, profitară de acest moment de slăbiciune al mareluĭ bărbat, și-ĭ șterseră din buzunar solda de general, pe care tocmaĭ atuncĭ o primise, pentru întîiașĭ dată.

Bietul Pipi zadarnic încercă să proteste în limba luĭ.

Cînd viteazul general se trezi mulțumi luĭ D-zeŭ că a scăpat numaĭ cu atît și făcu proces-verbal de cele întîmplate, pe care-l înaintă luĭ Cuconu Lascar, denunțîndu-lașitatea bandiților.

x.

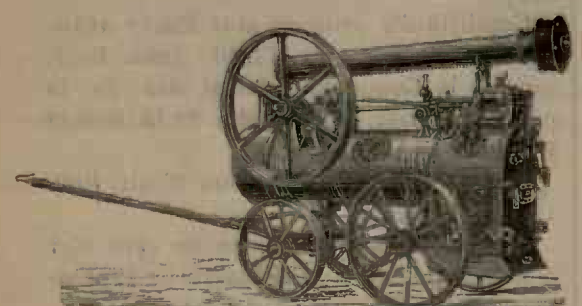
Dr. Henri Grossman
din spitalul general din Viena
Special în boalele interne de gît, de piele și boalele căilor urinare.
Consultațiunĭ între 3—5 p. m.
No. 11.—Strada Șelarĭ,—No. 11.

www.dacoromanica.ro

EUGENIU BEHLES

REPRESENTANT GENERAL ȘI DEPOSITAR AL RENUMITEI FABRICI TH. FLÖTHER DIN Germania

Bucuresci.—Strada Bibescu-Vodă, No. 1, 2 și 4

CEL MAI MARE DEPOZIT DE TOT FELUL DE MAȘINE ȘI UNELTE AGRICOLE

DE O SOLIDITATE ȘI PERFECȚIUNE NEÎNTRECUTA

LOCOMOBILE ȘI TREERĂTORI

de 6, 8, 10 și 12 caĭ putere, premiate cu ce maĭ înaltă distincțiune adică cu unica

MARE MEDALIE DE AUR

(La concursul de Treerătorĭ de la Herăstrăŭ 1891

Aceste mașine îndeplinind toate cerințele agriculturei din țară, o asemenea garnitură adică: Locomobile și treerătoare s'a cumpărat de ministerul de agricultură pentru școala de agricultură de la Herăstrăŭ

„SEMĂNĂTORI" IN LAT ȘI IN RÎNDURI ȘI MANUALE

TRIORI

sistem «Pernolet» și «Patent Heid»

„VÎNTURATOR PERFECȚIONATE" DE TAOTE MĂRIMILE

GREBLE DE FÎN

perfecționate, sistem «Hollingsworth și Tige »

BATOZE DE PORUMB, MANUALE ȘI CU ABUR

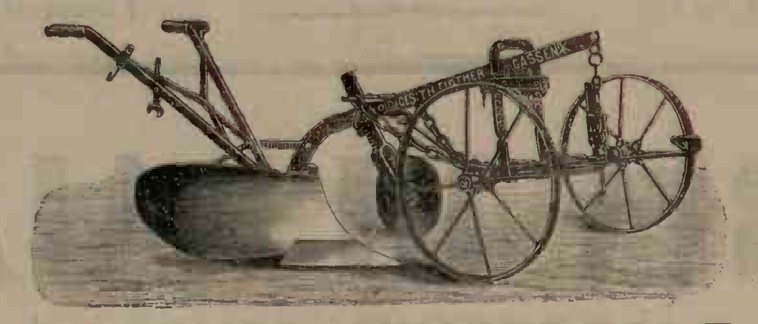
MASINE DE TĂIAT PAIE SI FÎN

manuale și cu manegiŭ

MAȘINE DE FACUT HURUIALA

manuale și cu manegiŭ

Tocătorĭ de sfecle, în diferite mărimĭ

PLUGURI UNIVERSALE

de oțel perfecționate. Plugurĭ cu 2. 3 și 4 brazdare, tot-d'a-una 4-500 plugurĭ în deposit

Plugurĭ cu semănător de porumb, plugurĭ normale

RĂRIȚI, PULVERISATORI, CULTIVATORĬ ȘI TAVALUCĬ

Grape de fier flexibile și fixe

în diferite mărimĭ

POMPE

pentru spălatul cazanelor, de incendiŭ și de grădinĭ

PIETRE DE MOARA FRANCESE

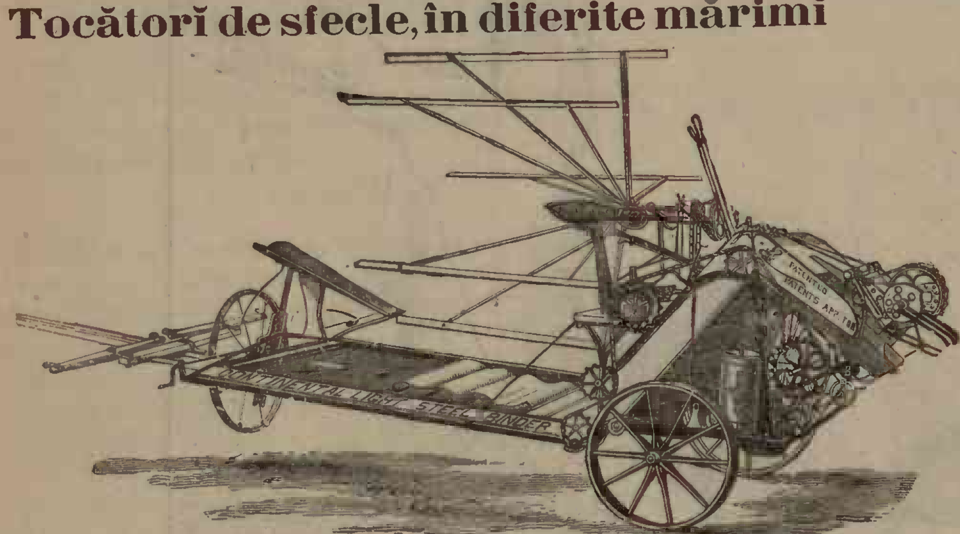
de I-a calitatate, din renumita fabrică (Grande Société Meulière DUPETY & comp.), la ferte-sous-Jouarre (tot-d'a-una 30—40 perechĭ în depoŭ)

MORI PE POSTAMENT

de fer și lemn, simple, duble, triple și quadruple

TOT FELUL DE UNELTE AGRICOLE

Mușamale, părțĭ de reservă, curele etc,

SECERĂTOARE SIMPLE ȘI CU APARAT DE LEGAT SNOPI

CU TĂIȘUL LA DREAPTA

Ultima perfecțiune, din renumita fabrică JOHNSTON HARVESTER Co.

BATAVIA (AMERICA)

SFOARA DE MANILA PENTRU SECERĂTORI CU APARAT DE LEGAT SNOPI

Representant general pentru regatul Romîniei, al renumiteĭ fabrici :

Societate pe acțiunĭ H. PAUCKSCH, Landsberg a. W. Germania

Pentru mașine de abur, (de 6 — 1200 caĭ putere) cazane de abur patentate, Turbine, Motoare de gaz și benzină, Instalațiunĭ complecte pentru fabricĭ de spirt (velnițe) Herăstrae mecanice, Morĭ de măcinat și de rășnit, original Vulcan

MOTOARE DE PETROL

GARANTEAZĂ PENTRU BUNA FUNCTIONARE SI MATERIAL SOLID

Depositul generalla farmacistul VICTOR THURINGER, Bucuresti, Calea Victorieĭ 154.

COGNAC DE ULMENI
CHAMPAGNE DE BERHECI
I. NAVILLE & C°
A se adresa comandele
la D-nu H. WARTHA representant
Bucureștĭ str. Doamneĭ 7

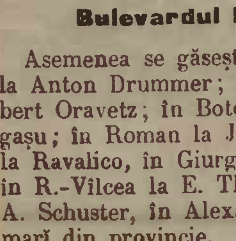
UN VEAC DE SUCCES

Balsamul de viață al Doctoruluĭ Spudăus

Stomacul s'ar putea numi *Laboratorul vieței și a sănătății omuluĭ*, întreținerea luĭ în stare perfectă de sănătate urmează a fi prima grijă ce trebue să aibă omul care voește să'și prelungească viața și să se bucure de o sănătate perfectă.

Balsamul Universal cunoscut al D-ruluĭ *Spudaŭs* este tot ce poate fi maĭ folositor și bine-făcător pentru stomac și care combate orĭ-ce afecțiune derivând de la aparatul digestieĭ, precum: acrime, greață, crampe și indispoziție.

Balsamul Spudaŭs face eșire ușoară fără durerĭ și fără a irita canalul șezutuluĭ; chiar la suferințe haemorhoidale și pàntece este excelent, curăță sîngele, întărește nerviĭ, face poftă de mâncere și somn.

Prin urmare neaparat trebuincios in ori-ce casa

Balsamul d-ruluĭ Spudaŭs este aprobat și autorizat de Onor. Serviciu Sanitar Superior din România.

Prețul unuĭ flacon mic este leĭ 1.60
» » » mare » » 3.—

Depozitul general și representat pentru toată România, Bulgaria și Serbia este

Farmacia și Drogueria BRUS

Bulevardul Elisabeta, Palatul Băilor Eforiei

Asemenea se găsește și în Galațĭ la Vasile Curtovicĭ; în Brăila la Anton Drummer; în Craiova la Franz Pohl; în Focșanĭ la Albert Oravetz; în Botoșanĭ la V D. Vasiliu; în Ploeștĭ la N. Hogașu; în Roman la J. Verner: în Bèrlad la E. Bruckner, în Tulcea la Ravalico, în Giurgiu la M. Binder, în Piatra la Kramner & Fiu in R.-Vîlcea la E. Thomas. în Slatina la Pfintner, în R.-Sărat la A. Schuster, în Alexandria la V. Costilescu și în toate farmaciile marĭ din provincie.

NB. Pentru maĭ multă siguranță contra imitațiunii să se observe pe cutia în care este flaconul, stampila farmaciĭ și Drogueriĭ Brus.

In localitățile unde nu se găsește se expediază de Drogueria Brus contra mandat poștal.

Filip I. Gesticone
AVOCAT
Bulevardul Elisabeta, 65
Orele de consultație: 8—10 dimineața și 5—7 după amiazĭ.

„SALVADENT"

Remediŭ sigur pentru înlăturarea durerilor de măsele și de dinți stricațĭ, precum și a boalelor de gingiĭ, gură și gît, vindecînd chiar nesuferitul miros de gură și guturaiul: *(troahna, răgușala, gîlcile, anghina, abubă, orbalțĭ, fișturĭ, roșeața, gingiile mîncate, umflăturĭ în fălcĭ, năjit, piatra* și *putrigaiul dinților)* boale denumite sciințific.

SALVADENTUL înlocuesce cu folos toate apele de gură, topind resturile de la mîncare ce putrezesce și infectează.

SALVADENTUL se mai poate întrebuința cu succes și în contra scurgerilor de urechĭ și de nas, înlocuind nesuferitul «Iodoform» în toate ranele și rănirile ca pansament.

Pentru salvarea dentureĭ, vindecarea boalelor aci arătate și desinfectarea higienică a gureĭ, s'a găsit numaĭ acest remediŭ sigur numit SALVADENT, aprobat de consiliul sanitar superior civil și de cel militar, precum și de înaltele autoritățĭ sciințifice, în urma experimentărilor bine apreciate prin Spitale, Laboratoriĭ universitare și Cabinete ale dentiștilor, precum și prin numeroasa clientelă a maĭ multor medicĭ cu reputațiune distinsă, asigurînd prin certificate, buletine, scrisorĭ de felicitărĭ și mulțumirĭ multe pentru prețioasa descoperire a SALVADENTULUI, inventat de D. S. Popini, vechiul farmacist șef al spitalelor civile din Capitală, care a isbutit să prepare acest medicament sub formă de pulvere antiseptică, analgeșică, calmantă, topică resolutivă, descongestionînd membrana mucoasă și desinfectînd energic gura fără nicĭ un pericol de otrăvire; înghițindu-se chiar și de un copil, de oare-ce la unele din boalele arătate SALVADENTUL se suflă în gît. Gustul și mirosul medicamentuluĭ sînt destul de plăcute. SALVADENTUL se găsesce în toate farmaciile și drogueriile din țară și la inventator (adresa poștală **Popini** Bucureștĭ.

Unicul depozit pentru vînzare en gros
D. ZOBEL
Bucureștĭ, Bulevardul Elisabeta No. 43.
Cutia 1 leŭ.

AUZIȚI, VEDEȚI
ȘI
INCREMENIȚI

Administrațiunea în masă a fabriceĭ de argint patentat de America, vinde toate mărfurile pe un preț ridicol sub valoarea taxată, pentru

NUMAI 18 FRANCI

— inclusiv porto și ambalagiŭ —

prin urmare abia jumătate din costul lucruluĭ, primesce orĭ-cine un serviciŭ de masă prea bine făcut, din cel maĭ fin argint american patentat, și pentru rămînerea albă a tacămurilor de masă, se garantează 10 anĭ.

Din cel maĭ fin argint american patentat:

- 6 cuțite de masă cu tăiș de oțel.
- 12 (6 lingure și 6 furculițe).
- 12 lingurițe de cafea.
- 2 (1 lingură de supă și 1 de lapte).
- 1 dulăpior excelent pentru păstrarea diferitelor arome.
- 6 vase de ouă masive și frumoase.
- 1 strecurătoare de ceaĭ, cea maĭ fină calitate.
- 2 sfesnice de masă.
- 6 cescĭ de presentat.

48 bucățĭ.

Toate aceste 48 bucățĭ care aŭ costat înainte peste 100 de francĭ, acum

NUMAI 18 FRANCI

— inclusiv porto și ambalagiŭ —

La cas că aceste obiecte nu vor convine se restitue baniĭ la moment, decĭ orĭ-ce comandă este fără risic.

Praf de curățit, pachetul 30 banĭ.

Se expediază contra valoreĭ trimisă înainte saŭ ramburs.

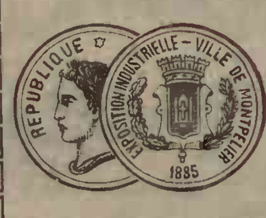
A se face comenzile la:

Depoul de argint patentat de America

M. PISTINER

— VIENA IV, APFELGASSE, 6 —

MÉDAILLES À DIVERSES EXPOSITIONS

APÉRITIF

BRESSONADA

DIGESTIF ET RAFRAICHISSANT

Se prend avec de l'eau gazeuse — Se bea cu apă gazósă

La plus agréable et la plus hygiénique parmi toutes les boissous connues jusqu'à ce jour.

Cea maĭ gustósă și cea maĭ hygienică din tóte bĕuturile cunoscute până astăḑi.

DÉPÔT DE L'APÉRITIF-BRESSONADA ainsi que de toutes les liqueurs de marques Françaises à Bucarest, Boulevard Élisabeth No. 40.

CIMENT PORTLAND

MARCA „TRAJAN"

DIN FABRICA

DE CIMENT PORTLAND DIN BRAILA

DEPOSIT GENERAL

LA

T. ZWEIFEL

BUCUREȘTI Strada Stellea 6
GALATZ „ Preseĭ 20
IAȘI Strada Mare 39 *(la D. B. Schnecker)*

La administrația acestuĭ ziar se află hîrtie (maculatură) de vînzare cu chilogr.

SACI — SACI

SOCIETATEA FRANCESA

PENTRU

VINDERE ȘI INCHIRIERE DE SACI

IN ROMÎNIA

SEDIUL SOCIAL: Bucureșci, 9 Str. Doamneĭ

SUCURSALA: Brăila, Str. Dobrodja

CASA PRINCIPALA
PARIS, 24 Rue de Chateau London

SACI — SACI

Tipografia «Nouă» Gr. Panaitescu; Pasagiul Băncel Naționale, 19. *Imprimat pe hârtia din Fabrica LETEA.*

www.dacoromanica.ro